

NARVA LINNAS JÕEÄÄRSE PROMENAADI EHITUSPROJEKTI KESKKONNAMÕJU HINDAMISE PROGRAMM

Narva linnavalitsus on alustanud Narva jõe vasakkaldal kaldapealse korrastamise ning promenaadi rajamisega. Selleks on taotletud lisarahastamist Euroopa Liidu struktuurifondidest. Projekt “Narva/Eesti ja Ivangorodi/Venemaa kaldapealsete ajaloolise kaitseala integreeritud arendamine” („*Integrated development of the historical riverside protection area in Narva/Estonia and Ivangorod/Russia*”) on heaks kiidetud Euroopa Liidu INTERREG IIIA programmi Tacis poolt. Narva Linnavalitsuse Arengu ja Ökonoomika Amet on nimetatud projektis juhtpartner.

Narva jõeäärse promenaadi projekteerimistingimused kinnitati Narva Linnavolikogu 6. märtsi 2008.a. otsusega nr 57. Projekti eesmärgiks on promenaadi väljaehitamine vahemikus Hermannini kindlusest kuni Narva sadamani. Projektiga otseselt hõlmatava ala pindala on umbes 1 ha, kaudselt seotud alaga kokku ca 3.6 ha. Ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise algatas Narva Linnavolikogu 14. augustil 2008.a. otsusega nr 244. Keskkonnamõju hindamise eesmärgiks on tagada projekti vastavus säästva arengu põhimõtetele, selgitada välja projekti realiseerimisega kaasnevad võivad keskkonnamõjud ning esitada planeeritavat tegevust leevendavad meetmed.

Kavandatava tegevuse elluviimisega ei ole ette näha olulist piiriülest keskkonnamõju ning puudub vajadus teavitada KMH algatamisest ning läbiviimisest Vene Föderatsiooni.

1. Üldosa

1.1 Töötäitjad

Keskkonnamõju hindamist koordineerib ja viib läbi keskkonnaekspert Arvo Järvet (KMH litsents 0057). A. Järvet on lõpetanud Tartu Ülikooli füüsilise geograafia alal spetsialiseerumisega looduskaitsele 1973.a. ning kaitsnud doktorikraadi loodusgeograafia erialal. A. Järvet on osalenud ja esinenud ettekannetega keskkonnamõjude hindamise seminaridel. Vesiehituste projekteerimisega seoses on A. Järvet osalenud juhteksperdina või ekspertrühma liikmena viie sadama või sildumisrajatise projekti keskkonnamõju hindamisel ning rohkem kui kümne väiksema vesiehitise (paisjärved, tiigid, paisud, väikeveejõujaamad) keskkonnamõju hindamisel. Ekspertühma koosseisus osalevad KMH läbiviimisel järgmised eksperdid: 1) veeinsener Andres Piir, kes on läbinud keskkonnamõju hindamise koolituse 2007.a. konsultatsioonifirmas EMI-ECO; 2) keskkonnaekspert botaanik-taimeökoloog Msc Raimo Pajula. Vajaduse korral kaasatakse täiendavalt vastava eriala spetsialiste.

1.2 Õigusaktid

Tulenevalt projekterimistingimustes seatud ülesannetest lähtutakse käesoleva projekti keskkonnamõju hindamisel Eesti keskkonnaõigust seadvatest konkreetsetest aktidest. Keskkonnamõju hindamine viiakse läbi vastavalt 22.02.2005. a. vastu võetud "Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele". Lisaks arvestatakse Ida-Viru maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“, Narva linna arengukavas 2008–2011 (kinnitatud Narva Linnavolikogu. 26.09.2007. määrusega nr. 36, muudetud 18.12.2007. määrusega nr. 43 ja 15.05.2008 otsusega nr 28) ning Narva linna üldplaneeringus sätestatud seisukohtadega.

1.3 Metoodika

Kasutatakse Eestis üldkasutatavat KMH hindamise protseduuri, milles on võimalik konkreetselt välja eraldada järgmised tegevused:

- ülesande püstitamine,
- varem kogutud materjali analüüs,
- projekti ja sellele eelnenud uuringute materjalide analüüs,
- alternatiivide võrdlus ja analüüs,
- kameraalne töö,
- kohtülevaatus,
- eksperthinnang jm.

1.4 KSH osapooled

Arendaja ja KMH korraldaja: Narva Linnavalitsuse Arengu ja Ökonoomika Amet, postiaadress: Peetri plats 3–7, 20308 NARVA, tel. 35 99 040, e-post: areng@narva.ee.

Otsustaja: Narva Linnavolikogu, postiaadress Peetri plats 1, 20308 NARVA, tel. 35 99 032.

Ehitusprojekti koostaja: Inseneribüroo Urmas Nugin OÜ, kontaktisik Urmas Nugin, postiaadress Turu 30, 51014 TARTU, tel. 73 03 735.

KMH juhtekspert: Arvo Järvet, postiaadress: TÜ geograafia osakond, Vanemuise 46, 51014 TARTU; e-posti aadress: ajarvet@ut.ee

Järelevalvaja: Ida-Virumaa Keskkonnateenistus, postiaadress Pargi 15, 41537 Jõhvi, IDA-VIRUMAA.

Huvitatud isikud ja organisatsioonid: Osalevad KSH protsessis avaliku menetluse teel. KMH programmi eelnõu saadeti tutvumiseks Ida-Virumaa Keskkonnateenistusele, Keskkonnainspeksiioonile, Ida-Viru Maavalitsusele, Muinsuskaitseametile ja Eestimaa keskkonnaühenduste kojale. KMH läbiviimisel võib asjast huvitatud asutuste ja inimeste arv suurenedada.

2. Kavandatava tegevuse eesmärk

Projekti eesmärgiks on uuringute läbiviibimine ja projekti koostamine Narva linnas vasakkaldal jõeäärse promenaadi väljaehitamiseks Hermannini kindluse ja Narva sadama vahelisel alal. Projektiga hõlmatav ala asub Narvas Vanalinna linnaosas, jäädes vahetult jõe kaldale. Lõunasuunas ulatub projektiala Joaoru põhjapoolse punktini ning põhjasuunas sadamasse viiva tee käänakuni. Töö tulemuseks peab olema ehitusprojekt Eesti Vabariigi õigusaktidega ettenähtud mahus, mis on aluseks edasise investeerimisprojekti ettevalmistamiseks..

3. Projektiala tingimuste kirjeldamine.

KMH käigus iseloomustatakse projektialal ning sellega piirneval territooriumil järgmisi looduslikke jt tingimusi:

- geoloogiline ehitus;
- pinnamood;
- veestik;
- Narva jõe hüdroloogiline režiim;
- maastik ja maakasutus;
- loodus- ja muinsuskaitseobjektid ning nende paiknemine;
- sotsiaal-majanduslikud tingimused.

Projektiala paikneb Narva linna üldplaneeringu kohaselt 1) Narva jõe olulises puhkekoridoris, 2) ökovõrgustiku põhivõrgustikus ning 3) Narva linna kvaliteetruumis (mitut väärtust omaval alal).

4. KMH läbiviimine

KMH eesmärk on projekti elluviimisest tulenevate otsuste keskkonnamuutuste analüüsimine, võimalike kahjulike mõjude prognoosimine ning vajalike leevendavate meetmete välja pakkumine. Selle tulemusena on võimalik teavitada Narva Linnavalitsust ja avalikkust keskkonnaprobleemidest, millede arvestamata jätmisest võivad tuleneda kahjulikud või ebasoovitavad tagajärjed nii loodusele kui ka elukeskkonnale tervikuna. Hindamine peaks aitama selgitada, kuidas jõuda keskkonnakaitsele parima projektlahenduseni.

KMH läbiviimisel käsitletakse neid keskkonnamõjusid, mis tulenevad otseselt projektiga kavandatavast muudatustest ja millega võib kaasuda oluline keskkonnamõju. Olulise negatiivse keskkonnamõju korral analüüsitakse mõjude minimeerimise võimalusi ning esitatakse leevendusettepanekud mõju ulatuse vähendamiseks või muudatuste tegemiseks projektis. KMH ruumiline ulatus hõlmab nii mõjude hindamist projektialal, kui ka seda ümbritseval alal. Keskkonnamõju hindamise raames tehakse järgmised tööd:

- analüüsitakse ehitusprojekti keskkonnaosas toodud taustinformatsiooni ning järelduste piisavust silmas pidades keskkonnaseisundi tõenäolist muutust projekteeritud tööde osalise või täieliku rakendamise tingimustes;
- analüüsitakse kavandatud tegevuse eesmärgi ning nende vastavust keskkonnamõjude eesmärkidele, vajadusel tehakse ettepanekud eesmärkide täpsemaks formuleerimiseks;

- hinnatakse projekteeritud töödega kaasnevat võimalikku positiivset ja negatiivset olulist keskkonnamõju. Vajadusel esitatakse ettepanekud projekti rakendamisega kaasneva mistahes olulise kahjuliku keskkonnamõju vältimiseks, vähendamiseks või leevendamiseks;
- esitatakse ülevaade hindamise korraldamisest;
- antakse hinnang keskkonnavaldkonnaga seotud rakendamis- ning seire- ja hindamissüsteemile;
- osaletakse projekti ja KMH avalikustamisel ning avalike koosolekute korraldamisel, alates KMH programmi avalikustamisest kuni KMH lõpparuande avalikustamiseni.

KSH programm on koostatud eeldusel, et keskkonnamõju hindamiseks vajalik alginformatsioon saadakse ehitusprojekti koostamise käigus kogutavast materjalist ning täiendavalt Narva linna arengukavast, üldplaneeringust, detailplaneeringutest, Ida-Viru maakonna ülevaadetest ja planeeringutest ning rakendusuuringute tulemustest.

5. Mõju Natura 2000 võrgustiku aladele

Vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 36 lõike 3 punktile 2 hinnatakse kavandatava tegevuse mõju Natura võrgustiku aladele täiendavalt. Vabariigi Valitsuse 05.05.2005 .a. määrusega nr 93 „Hoiualade kaitse alla võtmine Ida-Viru maakonnas“ on määratud Narva jõe alamjooksu hoiuala piki Narva jõge Eesti Vabariigile kuuluva veeala osas. Hoiuala on 16 km piki jõge ning selle pindala on 259 ha. Narva jõe alamjooksu hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüübi – jõgede ja ojade (3260) kaitse ning II lisas nimetatud liikide – hariliku võldase (*Cottus gobio*), tõugja (*Aspius aspius*), hingi (*Cobitis taenia*), vingerja (*Misgurnus fossilis*), merisuti (*Petromyzon marinus*), jõesilmu (*Lampetra fluviatilis*), vinträime (*Alosa fallax*) ja lõhe (*Salmo salar*) elupaikade kaitse. Narva jõeäärse promenaadi projektiala piirneb Narva jõe vasakkaldaga, millest tulenevalt peab käesolev KMH sisaldama kavandatava tegevuse võimaliku mõju hinnangut Natura 2000 võrgustiku loodusväärtustele.

6. Alternatiivide hindamine

Alternatiivid tuuakse realselt võimalike erinevate projektlahenduste osas, mis selguvad eskiislahenduse valmimise järel. Seetõttu ei ole käesolevas KMH programmis võimalik esitada reaalseid alternatiive, välja arvatud 0-alternatiiv, mille korral kavandatud tegevust ei toimu. Alternatiivide keskkonnamõjude olulisust hinnatakse tabelis 1 toodud skaala alusel.

Tabel 1. Mõjude olulisuse hindamise skaala

0	Oluline mõju puudub	( )	Soovitatud meetmetega vähendatav või ärahoitav negatiivne mõju; potentsiaalne positiivne mõju
-1	Nõrk negatiivne mõju	1	Nõrk positiivne mõju
-2	Mõõdukas negatiivne mõju	2	Mõõdukas positiivne mõju
-3	Oluline negatiivne mõju	3	Oluline positiivne mõju

Erinevate alternatiivide võrdlemisel liidetakse saadud negatiivsed ja positiivsed punktid ning saadud tulemuste põhjal osutub parimaks kõige suurema punktisumma kogunud alternatiiv.

Keskkonnamõju olulisuse hinnangus esitatakse vajaduse korral ettepanekud seire, rakendusuuringute ja järelevalve korraldamiseks.

7. Ajakava

KMH läbiviimine toimub sünkroonselt ehitusprojekti koostamise etappidega, kusjuures on arvestatud, et KMH vastavad etapid toimuvad projekteerimise vastavate etappidega ajaliselt hiljem või kokkulangevalt. Ajatabelis on arvestatud KMH osas peamiselt nende etappidega, mis on Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusega ette nähtud.

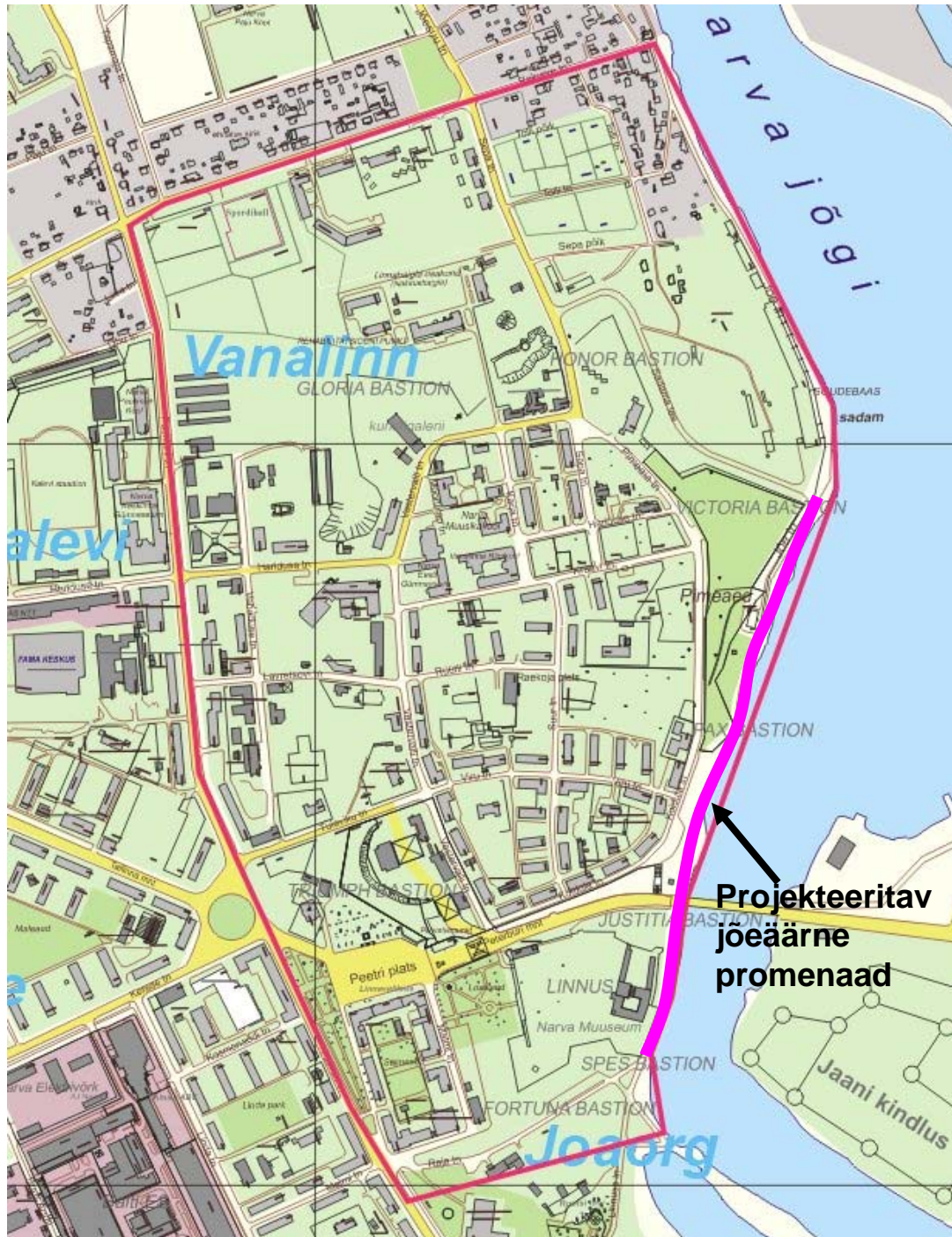
Tabel 2. Detailplaneeringu ja KMH ajakava

Tegevuse etapp	Detailplaneering	KSH
Projekteerimistingimuste kinnitamine ja KMH algatamine	06.03.2008	14.08.2008
Teade KMH programmi avaliku arutelu kohta		07.11.2008
KMH programmi avalik arutelu Narva linnavalitsuses		25.11.2008
Põhiprojekti ja KMH aruande esitamine avalikuks väljapanekuks ja teade avaliku arutelu kohta	Märts 2009	Märts 2009
KMH aruande avaliku arutelu koosoleku orienteeruv aeg		Aprill 2009
KMH aruande esitamine heaks kiitmiseks		Aprill 2009

- Keskkonnamõju hindamise algatamisest ja KMH programmi avaliku arutelu toimumise kohast ja ajast teatati ajalehes 7. novembril 2008.a. ning väljaandes Ametlikud Teadaanded 10. novembril 2008.a.
- KMH aruande valmimise järgselt korraldatakse selle avalik arutelu, millest korraldaja Narva Linnavalitsus teatab vastavalt kehtestatud korrale. Enne arutelu on kõigil soovijatel võimalik aruandega tutvuda ettenähtud aja jooksul.
- Lõplik aruanne koos võimalike avalikustamise käigus selgunud asjakohaste täiendustega esitatakse Ida-Virumaa Keskkonnateenistusele heakskiitmiseks ja edasisele tegevusele keskkonnatingimuste seadmiseks.

Koostas:

juhtekspert Arvo Järvet, tel.: 55 962 026; e-post: ajarvet@ut.ee
postiaadress: TÜ geograafia osakond, Vanemuise 46, 51014 TARTU

Narva jõe vasakkaldale projekteeritava jõeäärse promenaadi asukoha skeem.